

Рисунок 1. Система взаємозв'язку та взаємозалежності соціальної відповідальності бізнесу, влади і суспільства

Отже, саме відповідальність людини є базовим компонентом у реалізації соціальної відповідальності, впливаючи на всі інші сторони (бізнес, державу, суспільство, світ).

Перелік посилань:

1. Задирак Д. Соціальна відповідальність бізнесу / Д. Задирак, В. Сморгачова // Соціальне партнерство. – 2008. – № 2. – С. 14-22.
2. Jonas H. Das Prinzip Verantwortung. Versuch einer Ethik für die technologische Zivilization / H. Jonas. – Frankfurt a. M., 1979. – 496 s.

ПРОГНОЗУВАННЯ ТЕНДЕНЦІЙ НА РИНКУ ПРАЦІ ЯК СКЛАДОВА СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ

І.В. Шостак, к.е.н.

Інститут підготовки кадрів Державної служби зайнятості України, м. Київ

Стан ринку праці та процеси у сфері зайнятості населення належать до соціально-економічних параметрів, що визначальним чином впливають на суспільний розвиток і конкурентоспроможність національної економіки. У складній, суперечливій економічній ситуації важливим є виявлення тенденцій, що визначають майбутній розвиток та збалансованість ринку праці. Найбільш складним економічним механізмом узгодження і збалансування інтересів найманих працівників і роботодавців є регіональний ринок праці. Отже, точний і достовірний прогноз стану ринку праці стає цінним інструментом регулювання диспропорцій, які виникають.

Питання розвитку системи соціально-економічного прогнозування, зокрема прогнозування ринку праці є актуальним для сучасного державного управління в Україні. Прогноз – це вкрай важливий інструмент прийняття рішень, що містить оцінки впливу того чи іншого рішення на ті об'єкти, щодо яких саме воно приймається та містить обґрунтовані та доцільні наслідки такого впливу.

Дослідженню проблем прогнозування розвитку ринку праці приділяли значну увагу вітчизняні та зарубіжні науковці. Вітчизняні науковці – економісти, зокрема С.І. Бандур, І.Ф. Гнибіденко, О.А. Грішнова, С.І. Доронгунцов, Е.М. Лібанова [1], Л.С. Лісогор [2], Л.Г. Ткаченко, Ю.М. Маршавін [4], В.Г. Федоренко [5], О.І. Цимбал та багато інших, досліджували чинники впливу на формування потреби економіки в робочій силі, розробляли методичні підходи до її прогнозування в умовах ринкової трансформації.

Диспропорції на ринку праці й наявність значної кількості безробітних випускників вищих навчальних закладів спричинено відсутністю системи прогнозування ринку праці в Україні. Виходячи із сучасних реалій, конкретні заходи щодо розвитку ринку праці повинні бути гнучкими та мати економічний та соціальний ефект. Основними причинами безробіття експерти називають невідповідність системи підготовки фахівців потребам ринку праці, низький рівень заробітної плати, яку пропонують роботодавці, істотне перевищення пропозиції робочої сили над попитом тощо. Тож на думку експертів головними напрямками стратегії розвитку ринку праці в Україні повинні стати досягнення балансу між попитом і пропозицією робочої сили, створення нових робочих місць, вдосконалення механізмів працевлаштування найменш конкурентоспроможних верств населення (молоді, випускників навчальних закладів), удосконалення системи моніторингу та прогнозування ситуації на ринку праці.

До основних методологічних підходів прогнозування тенденцій на ринку праці відносять:

- нормативний (розрахунковий) підхід, що враховує положення нормативного, динамічного та експертного методів;
- підхід, у основі якого є програми розвитку та опитування; динамічний підхід та пошук тенденцій;
- розрахунковий підхід, що враховує норми за аналогією західних країн [4].

Перелічені підходи містять у собі певний набір методів, що у комплексі дозволяють вирішувати завдання прогнозування тенденцій на ринку праці. Кожний підхід має свої обмеження та особливості застосування на практиці, а тому не повністю відповідає вимогам компактності, надійності, оперативності щодо вирішення проблем ринку праці в умовах антикризового розвитку.

Прогнозування основних тенденцій на ринку праці надасть можливість державі чітко орієнтуватись у ситуації та адекватно планувати розвиток економіки у взаємозв'язку з ринком праці. До процесу прогнозування слід залучати органи державної влади, службу зайнятості, систему освіти і роботодавців. Розроблені прогнози сприятимуть збалансуванню ринку праці, більш швидкому реагуванню на зміни в економіці країни. Крім цього, актуальну інформацію щодо стану та перспектив розвитку ринку праці зможуть використовувати навчальні заклади при підготовці фахівців, які відповідатимуть його потребам та сприятимуть подоланню професійно-кваліфікаційного дисбалансу.

Перелік посилань:

1. *Людський розвиток регіонів України: аналіз та прогноз : [колективна монографія] / [за ред. Е. М. Лібанової]. – К. : Ін-т демографії та соціальних досліджень НАН України, 2007. – 328 с.*
2. *Лісогор Л. С. Прогнозування розвитку ринку праці в Україні: проблеми та перспективи / Л. С. Лісогор // Ринок праці та зайнятість населення : виробничо-практичний науковий журнал. – 2012. – № 1. – С. 54-56.*
3. *Маршавін Ю. М. Опитування роботодавців як метод прогнозування розвитку ринку праці в професійному аспекті / Ю. М. Маршавін, Л. Є. Ляміна // Ринок праці та зайнятість населення. – 2011. – № 4. – С. 8-12.*
4. *Маршавін Ю. М. Прогнозування процесів на ринку праці / Ю. М. Маршавін, А. В. Казановський, М. В. Судаков – К. : ІПК ДСЗУ, 2009. – 108 с.*
5. *Федоренко В. Г. Євроінтеграція, економіка і ринок праці в Україні / В. Г. Федоренко, Ю. Б. Пінчук // Ринок праці та зайнятість населення. – 2014. – № 1. – С. 13-15.*

СТІЙКІСТЬ СОЦІАЛЬНОЇ СФЕРИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ВИКЛИКІВ

І.О. Штундер, к.е.н., доцент

Київський національний торговельно-економічний університет

Природа стійкості соціальної сфери в спеціальній літературі тлумачиться як стан правової та інституційної захищеності життєво важливих соціальних інтересів людини, суспільства і держави в цілому від зовнішніх та внутрішніх загроз [1], а також як стан і характеристика міри досягнення оптимального рівня безпеки функціонування, відтворення і розвитку соціальної системи, що забезпечується сукупністю здійснюваних державою і суспільством політичних, правових, економічних, ідеологічних, організаційних і соціально-психологічних заходів, які дають змогу зберегти існуючі в суспільстві конституційний устрій, соціальну стабільність, не допускаючи їхнього посла-